

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. P. Š., nar. X.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Dušanom Dudášom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vyšehradská 14, proti odporkyňi **Ing. D. Š., nar. X.**, bývajúcej v B., **o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom P. Š., nar. X. a S. Š., nar. X.**, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava II, so sídlom v Bratislave, Vazovova 7/a, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19 C 4/2007, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. decembra 2010, sp. zn. 15 Co 248/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Odporkyňi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II čiastočným rozsudkom zo 17. januára 2008 č. k. 19 C 4/2007-762, právoplatným 29. decembra 2009, manželstvo účastníkov rozviedol. Rozsudkom z 10. novembra 2009, č. k. 19 C 4/2007-2019 maloletú P. Š., nar. X. a S. Š., nar. X., na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej P. sumou 100 eur mesačne a na maloletú S. sumou 100 eur mesačne, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, od právoplatnosti rozsudku. Zročné výživné za obdobie od 29. decembra 2008 do 31. októbra 2009 na maloletú P. v sume 875 eur a na maloletú S. v sume 875 eur, povolil súd otcovi splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným k rukám matky od 1. novembra 2009, na P. splátka 50 eur mesačne, na S. splátka 50 eur mesačne, pod

stratou výhody splátok. Pokiaľ ide o styk otca s deťmi, ten neupravil a ponechal ho neobmedzený. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa rozsudok súdu prvého stupňa v časti úpravy styku otca (navrhovateľa) s maloletými deťmi na čas po rozvoде zmenil tak, že otec má právo stýkať sa s maloletou P. a maloletou S. každý pondelok v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. Cez víkend vždy v prvom týždni v mesiaci v čase od piatka od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s výnimkou sviatkov a prázdnin. Otec má právo stýkať sa s P. a S. každý rok v čase od 26. decembra od 9.00 hod. do 30. decembra do 18.00 hod. toho ktorého roka. Zároveň určil, že s oboma deťmi sa má právo stýkať každý nepárny rok počas jarných prázdnin v čase od soboty od 9.00 hod. do soboty nasledujúceho týždňa do 16.00 hod. toho ktorého roka. Počas letných prázdnin sa má otec (navrhovateľ) právo stýkať s oboma deťmi každý rok od 1. júla od 9.00 hod. do 7. júla do 19.00 hod. a od 15. augusta od 9.00 hod. do 30. augusta do 19.00 hod. toho ktorého roka. Vo zvyšnej časti odvolací súd prvostupňový rozsudok potvrdil a odporkyni náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania nepriznal. Napokon opravil odôvodnenie rozsudku okresného súdu. Vzhľadom na vážne narušené vzťahy medzi oboma rodičmi, mal odvolací súd za to, že prvostupňový súd pochybil, keď ponechal styk otca s maloletými deťmi neobmedzený a tento upravil v záujme maloletých detí. Vo zvyšku, t. j. v časti o zverení detí do osobnej starostlivosti matky, ako aj v časti výživného a zaplataenia zročného výživného, sa stotožnil s výrokmi rozsudku prvostupňového súdu, preto ich ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý ho žiadal spolu s rozsudkom prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Navrhovateľ v dovolaní namietal nezákonnosť rozhodnutí súdov oboch nižších stupňov, podrobne opísal skutkový a právny stav veci tak, ako ho uvádzal vo svojom návrhu i v odvolaní. Vytýkal odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie veci v otázke zverenia maloletých detí matke, nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov, nevykonanie všetkých ním navrhnutých dôkazov a tiež nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších stupňov, ako aj procesné pochybenie zo strany súdu, keď neumožnil dovolateľovi vystúpiť na záver pojednávania so záverečnou rečou.

Odporkyňa nepovažovala za potrebné vyjadrovať sa k dovolaniu navrhovateľa z dôvodu, že dovolacie námietky považovala za takmer identické s odvolaciami, ku ktorým sa už vyjadrila v odvolacom konaní.

Kolízny opatrovník maloletých detí sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Tento mimoriadny opravný prostriedok je prípustný proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. a proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. Podľa štvrtého odseku § 238 O. s. p. však dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci upravenej Zákonom o rodine (zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, úprava styku rodičov s maloletými deťmi a určenie vyživovacej povinnosti rodiča k maloletým deťom), pričom nejde o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Napadnutý rozsudok teda nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale znaky rozsudku, v prípade ktorého je prípustnosť

dovolania výslovne vylúčená (§ 238 ods. 4 O. s. p.).

Dovolací súd preskúmal z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1, druhá veta O. s. p.) prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených pod písmenami a/ až g/ ustanovenia § 237 O. s. p., nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

K výhrade dovolateľa ohľadne nevykonania dokazovania v potrebnom rozsahu treba uviesť, že súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov konania a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom (porovnaj R 37/1993), pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O. s. p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania.

Po posúdení námietky dovolateľa spochybňujúcej presvedčivosť odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších stupňov dospel dovolací súd k záveru, že obe rozhodnutia zodpovedajú požiadavke ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán - postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (vid' tiež II. ÚS 76/07).

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednáváný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite objasnil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa primerane vysvetlil, z akých úvah vychádzal pri závere o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ako aj pri stanovení výšky výživného. V správaní odporkyne nezistil také nedostatky, ktoré by bránili vo výchove a starostlivosti o deti, pričom prihliadol na správanie účastníkov, výpovede a postoje maloletých detí, na prešetrenie pomerov v domácnosti matky, ako i na vyjadrenie kolízneho opatrovníka. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Krajský súd sa stotožnil so závermi prvostupňového súdu ohľadom zverenia maloletých detí matke aj určenia vyživovacej povinnosti otca. Pokiaľ sa týka úpravy styku otca s maloletými deťmi tento upravil s poukazom na záujmy detí a narušené vzťahy medzi účastníkmi. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal aj so všetkými odvolacími námietkami navrhovateľa. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv navrhovateľa.

K námietke dovolateľa, podľa ktorej mu odvolací súd neumožnil na záver zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci treba uviesť, že navrhovateľ v priebehu celého konania podával k veci rozsiahle písomné vyjadrenia a niekoľkokrát vypovedal aj na pojednávaní, pričom mal umožnené dostatočne sa k celej veci vyjadriť. I napriek skutočnosti, že svoje stanovisko pred skončením pojednávania pred odvolacím súdom v záverečnej reči nepredniesol, jeho postoje a návrhy boli odvolaciemu súdu bez pochybností známe. Ani týmto postupom preto nedošlo k porušeniu jeho procesných práv.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie

totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého a druhého stupňa nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O. s. p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Na ďalší dovolací dôvod navrhovateľa, ktorý mal spočívať v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom v otázke zverenia maloletých detí matke, dovolací súd taktiež nemohol prihliadať, pretože uvedené skutočnosti by mohli byť len odôvodnením dovolania v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny

právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Navrhovateľ napokon v dovolaní namietal, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj R 42/1993).

Keďže dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné v zmysle ustanovenia § 238 ods. 4 O. s. p. a dovolací súd nezistil žiadnu podmienku jeho prípustnosti ani podľa ustanovenia § 237 O. s. p., dovolanie navrhovateľa v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol. Vecnú správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia dovolací súd vzhľadom na jeho neprípustnosť neskúmal.

V dovolacom konaní procesne úspešnej odporkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal. Dovolací súd jej nepriznal právo na náhradu trov dovolacieho konania, lebo jej v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. septembra 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová